

OŠ BORISA KIDRIČA
REFERAT ZA PREDMET ZGODOVINE

PRAZGODOVINA

KIDRIČEVO
OKTOBER 2007

Znanstveniki so zbrali dovolj dokazov, da so razvili prepričljive teorije o začetkih vesolja in nastanku planeta Zemlja. Razumevanje začetkov življenja na Zemlji pa je bolj zapleteno; današnje oblike življenja so tako kompleksne in med seboj odvisne, da se je dolgo zdelo malo verjetno, da so nastale spontano. Nove teorije, ki temeljijo na kemijskih raziskavah, pa so pokazale, da so bile sestavine življenja navzoče že , ko so se pokazale prva preprosta bitja. Minile so skoraj 4 milijarde let, preden so se te oblike življenja razvile v rastline in živali, ki so se jih naši predniki naučili gojiti.

PRVA OBLAČILA:

Sprva oblačil še niso nosili, ker so bili po telesu precej poraščeni, kasneje pa so začeli uporabljati živalske kože. Pozneje se je naučil tudi krojiti in šivati s koščnimi iglami in živalsko dlako.

JAMSKE POSLIKAVE:

Jamske poslikave so slike na stenah in stropu jam, večinoma iz prazgodovine. Jamskim poslikavam se pogosto reče tudi stenske poslikave, saj so ostanke slik našli tudi na previsnih stenah in skalah oziroma zunaj jam. Najpogostejši motivi so živalski, ponekod pa najdemo tudi odtise oziroma obrise rok, ki veljajo za podpise. Teorij o namenu poslikav je več. Ena izmed njih je, da so živali naslikali pred prvim lovom dečkov, ki naj bi postali možje. S tem, da so žival naslikali, so si jo hoteli podrediti in jo obvladati. Pri ustvarjanju takih slikarij so tedanji ljudje verjetno uporabljali naravna barvila, kot npr. okro in oglje, za vezivo pa so uporabili rastlinske in živalske maščobe. Velika skrivnost pa je, kakšen način razsvetljave so uporabljali, saj so bakle in lojenke, s katerimi so si sicer svetili ljudje tistega časa, oddajale mnogo saj in dima, na kamnitih stenah Altamire pa niso našli niti madeža saj. Pri ustvarjanju takih slikarij so tedanji ljudje verjetno uporabljali naravna barvila, kot npr. okro in oglje, za vezivo pa so uporabili rastlinske in živalske maščobe.

NABIRANJE HRANE:

V srednji kameni dobi so se ljudje naučili sejati zrnje ter gojiti orehe, zelenjavo in druge užitne rastline. Preživljali so se tudi z nabiralništvom. Nabirali pa so sadje, korenike, zelišča, med, žuželke, podgane, miši,...

PRAZGODOVINSKI LOVCI:

Lovci srednje kamene dobe so večinoma lovili divjad (divje govedo, divje prašiče, konje, srnjad, bizone,...). V obdobju poledenitve pa mamute, severne jelene, jamske medvede. Ko je na enem mestu zmanjkalo hrane, so se preselili drugam. Ker lovu na večje živali ni bil kos posameznik, so se družili v sorodstveno povezane skupine. V stari kameni dobi je večji del severne poloble prekrival led, zato so ljudje živeli pretežno v Afriki in južni Evropi, kjer je bilo topleje, pa tudi hrane je bilo več. Kot živali, ki so jih lovili, so se pri iskanju hrane vse življenje selili iz kraja v kraj. Bili so nomadi.

LOVSKO ORODJE IN OROŽJE:

Večinoma so uporabljali kamnito orodje; primernim kamnom so naostriili robove. Orožja iz kamna ali kosti in lesena kopja so uporabljali za lov in boje. Najstarejšo najdeno kopje je staro približno 400.000 let. S tem je eno od najstarejših orožij človeštva. Na palici je konica (pogosto z dvema reziloma) iz različnih materialov (obdelan kamen, kosti, bron, železo in jeklo).

OGENJ - POMEMBNA PRIDOBITEV:

Že pred prvimi zgodovinskimi zapisi je človek uporabljal ogenj kot pripomoček, s katerim si je lajšal življenje in omogočil hitrejši napredek. Verjetno so ga najprej našli v naravi(strela, lava), kasneje pa so se ga naučili tudi prižgati. Udarjali so s kamnom ob kamnu, da so nastale iskre ali drgnili dva kosa lesa, ki sta se zaradi trenja segreli in se zaradi toplote vžgali.

PRAZGODOVINSKI KMETOVALCI:

Med staro kameno dobo in naslednjim večjim razdobjem v razvoju človeštva, novo kameno dobo, je bil čas, ko so nekateri rodovi poleg lova začeli gojiti tudi domače živali in pridelovati hrano na obdelanih zemljiščih. V tem času, ki mu pravimo srednja kamena doba, so razvili nova orožja in

orodja, na primer iglo za šivanje, trnke za ribolov ter lok in puščice. Pred približno osem tisoč let pr. n. š. dalje so ljudje marsikje opustili lov in se preživljali skoraj izključno s poljedelstvom. To so bili ljudje nove kamene dobe, ki so ustanovili prve stalne naselbine, poljedelske vasi, iz katerih so se pozneje razvila v prva mesta.

LJUDJE SO SE PREŽIVLJALI S POLJEDELSTVOM:

Prve poljedelske naselbine so se pojavile približno osem tisoč pr. n. š. na območjih, kjer je bilo dovolj vode in rodovitne zemlje, da so lahko gojili žito in redili domače živali. Prazgodovinski kmetovalci so bili prvi, ki so gradili stalna domovanja in preživljali daljša obdobja v istem kraju.

TRAJNA BIVALIŠČA:

Ko so prva poljedelska prebivališča prerasla v vasi in mesta, so si ljudje namesto jam, šotorov in lesenih zaklonišč, začeli graditi hiše iz kosti, blata, lesa, kamnov ali lesenih brun.

NOVE SPRETNOSTI:

Sčasoma so ljudje pridelali več hrane, kot so jo nujno potrebovali, in tako so se nekateri lahko posvečali drugačnim opravilom na primer tkanje blaga za obleke, izdelovanje lončene posode ali pa pletenja košar.

Potrebni so bili naštetih koraki, da so nastala bitja, ki so nam bila podobna. Čeprav so odprta še številna vprašanja, je znanstvenikom uspelo v grobih potezah naslikati ta razvoj.

VIRI:

Naudin, Claude. Cug, Marie-Lise. Zgodovina sveta. Nova Gorica: Educa, 1997.

Jürgen, Kovačič. Zgodovina človeštva. Tržič: Učila, 1993.

O. Janša, D. Mihelič. Vodnik po svetovni zgodovini s kratkim pregledom zgodovine Slovencev. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2005.

MAI, Manfred. Svetovna zgodovina na kratko. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2005.

>>www.dijaski.net<<. 23.9.2007

>>www.google.si<<. 23.9.2007